

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Volvntarivm Imperii Consortivm Inter Fridericvm Avstriacvm Et Lvdoovicvm Bavarvm Avgg.

**Köhler, Johann David
Baumann, Johann Friedrich**

Altdorfii, 1733

III.

[urn:nbn:de:bsz:31-130795](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130795)

Monogrammata et Sigilla hisce Tabulis apposita Ludovici et Friderici, Augustorum, hoc modo reconciliatorum, quæ FVGGERVVS im Spiegel der Ehren des Erz-Hauses Oesterreich Lib. I. Cap. IV. §. 4. p. 297. repræsentavit, Titulo hujus Dissertationis, ornatus causa, ex Firmamentis hujus Pacti petita, præfiximus. Textum vero Fuggerianum secuti non sumus, mendosum quippe, et in nonnullis a Cuspiniani recensione et Lambecii repetita prælectione diversum.

III.

*Tres testes oculati
de integritate au-
thenticæ mem-
brana huius pacti
adhuc extantis
in Archivo
Vindobon.*

Ut nemo amplius dubitare possit, hoc Pactum de simultanea Administratione Imperii à Friderico Austriaco et Ludovico Boico esse genuinum, ac ex Autographo descriptum, audiendi sunt Testes oculati, et omni exceptione majores. Horum primus est Joh. CVSPINIANVS, qui illud in *Austria pag. 638.* hoc Præfamine evulgavit: *Hoc anno MDXXVII.*
*affinis meus, GVILHELMVS PVTSCHIVS, Regis
Ferdinandi à Secretis, antiquitatis zelator studiosus,*
ex

x) GVIL. PVT-
SCHIVS
A. 1527.

ex Archivis Principum Austria vetera Diplomata recognoscens, quorum mihi copiam fecit, reperit, quæ patria lingua sic sonant, ut omnis homo intelligat, qualis Domus Austria olim fuerit, in hunc usque diem sic (Deo volente) aucta: quomodo scilicet hic Fridericus et Ludovicus Bavarus Reges effecti Romanorum, simul gubernarint. Attende Lector, et lataberis, si cum sale hæc legas. Audiamus alterum testem, autoritate ipsius DIVI LEOPOLDI M. Augustissimi Imperatoris, suffultum, nimirum PETR. LAMBECIUM, cuius in *addit. I. ad Diar. sacr. Itin. Cell. p. 258.* hæc sunt verba: Cum jam absolvissem hoc Additamentum, et, uti cætera omnia scripta mea, clementissimæ Ipsius S. Cæsareæ Majestatis censuræ ac limatissimo Ejusdem judicio illud subjecissem, contigit, ut Ea non tantum more solito studiosissime id perlegerit, sed et ipsum istud authenticum Diploma, quo Imperatorum, Friderici Austriaci et Ludovici Bavari, Reconciliatio, et de S. Imperio Romano pari potestate administrando concordia continetur, summa diligentia investigandum curaverit, tam ut Ipsius Imp. Friderici existimatio defenderetur contra eos, qui Illum libertatis recuperandæ causa Imperatorio suo juri ac Titulo renunciassse falso asserunt, quam ut manifestaretur innocentia integerrimi, et de

²⁾ PETR. LAM-
BECIVS
A. 1666.

re literaria optime meriti Viri, Joannis Cuspiniani, Imp. Maximiliani I. Historiographi, qui jam memoratum Diploma in sua Descriptione Austriae primus publicavit, ideoque a Joanne Georgio Herwarto, Bavarico olim Cancellario, in Apologia sua pro Imp. Ludovico Bavaro, tanquam falsi et a se conficti Diplomatis editor, commissa fraudis arguitur. Antiquum igitur hoc, nec minus incorruptum, quam genuinum Historiae Austriaco-Bavaricae monumentum, ipsum inquam, illud authenticum Diploma Reconciliationis Imperatorum, Friderici Austriaci et Ludovici Bavari, quod Sacratissimus Gloriosissimusque Imperator noster LEOPOLDVS die decimo septimo Octobris, anni hujus millesimi sexcentissimi sexagesimi sexti, circa horam quintam pomeridianam, propria manu mihi tradere dignatus est, adservatur etiam nunc in Augustissimo Archivo Cæsareo-Vindobonensi, et cuilibet videndi ejus cupido sine ulla tergiversatione monstrabitur. Scriptum illud est in membrana, et appensa habet duo Sigilla cerea unius ejusdem coloris et magnitudinis; in quorum dextro circum imaginem Imp. Ludovici Bavari, Imperatoris ornatu insignibus, et in folio Imperiali sedentis hæc leguntur verba: LVDOWICVS DEI GRATIA ROMANORVM REX SEMPER AVGVSTVS;

in

in sinistro autem circum imaginem Imp. Friderici Pulchri, itidem Imperatoriis ornamentis insigniti, et in solio Imperiali sedentis, hæc: FRIDERICVS DEI GRATIA ROMANORVM REX SEMPER AVGVSTVS. Quod denique ad ipsum Diplomatis contextum attinet, nulla inter authenticum hoc Diploma manuscriptum et Cuspinianæam editionem impressam est discrepantia, nisi quod obsoleta illa Germanica lingue orthographia, quæ quarto abhinc seculo in usu fuit, secundum recentiorem loquendi scribendique rationem aliquantulum immutata sit; uti patet ex subjuncto fidelissimo Apographo meo, si cum Cuspinianæa editione conferatur. Tertium Testem æque gravissimum, et cujus propria inspectione istius Diplomatis Augustalis nitimur, in medium producimus R. P. ANTONIVM STEYERERVVM, Societatis Jesu Presbyterum, qui in Literis Dresdæ iv. Non. Febr. Anni MDCCXXV, ad Dn. Præsidem hujus Dissertationis humanissime scriptis, hisce verbis insertis Tabularum istarum Archetypum corroboravit: Dum hanc inter utriusque Gentis Scriptores Controversiam omnino illustrem sæpius animo versarem, magno desiderio tenebar Autographa

E 3

inspi-

3) R. P. ANT.
STEYERERVVS
A. 1725.

inspiciendi, atque hinc postquam mihi AVG. CÆS. clementia Tabularium Viennense reſeratum fuerat, in ſecundo aut tertio accessu ab Illmo ejus Custode, Viro rerum Austriacarum peritissimo, enixe petii, ut non attento Ordine id Scrinium aperiret, in quo conventionis hujus Autographum aſſervari noſſet, qui et annuit, Productum igitur Instrumentum, ut id commode, et quasi per Otium diutius inspicerem, ad ejus ades inde delatum est. Hic ego non partium, sed veritatis studio intentus, oculis ac animo ad omnem rigorem, ac criticam ſeveritatem compositis, non ſemel, sed pluries chartam ipsam, seu melius membranam, characteres omnes, apices ſingulos, phraſim, notas, Teſtes, Chronologiam, ac Sigilla rigide primum ipse totus exploravi; dein et Ill^{mu}m Custodem oravi, ut ſolus, ac dein mecum monumentum hoc ad criſim revocaret; facta hac diligentia, quam potui, maxima, concluſi, quod et hic aſſero, Literas illas, ut Veterum phraſi utar, non aboſitas, non abraſas, non cancellatas, nulla ſui parte vitiatas, omni prorsus ſuſpitione carere. Quare et tunc conſtitueram, annuente AVGVSTISSIMO, ubi ſcriptionis ordine Fridericum Pulchrum attigero, monumentum hoc ſideli ſcalpro, ut ari incidatur, committere, quo omnes ejus Literæ, earum Figura, ac apices integerrima Fide exhiberentur Orbi Erudito. Membrana ipſa Figuram habet folii majoris, seu regalis. Longitudo ejus à ſummo deorſum vergit, non vero à dextra

dextra ad sinistram, ut alias passim. Studiose conservata est, et integra, atque hinc character patrius optime legibilis, Sigilla pariter utriusque Principis illasa dependent. Inter sanæ mentis homines ergo locum suum vix tuebuntur, qui dubitare amplius non desinunt ejusmodi Tabulas Augustalis Concordiæ atque Unionis in primigenia scriptura unquam extitisse.

IV.

Cum Boici Propugnatores hujus Pactionis Tabulis suum Instrumentum de Resignatione Imperii facta à Friderico pro recuperanda sua libertate ex Archeio Ducali masculine opponant, atque illas ex Austriacis sacris scriptis depromtas, atque à nobis recitatas, sibi que contrarias, pro fictitiis ac supposititiis habeant, ex ordine rerum actarum, et gradibus instauratæ Concordiæ inter illos Imperatores, in diffidiosa Electione A. 1314. proclamatos et inauguratos, manifeste declarandum et ostendendum est, bina iter illos Pacta fuisse composita, quorum illud de Friderici Renuntiatione

II.) ex ordine duorum pactionum inter hos duos Augustos, observato, qui tollit omnem contradictionem inter Austriacos et Boicos Scriptores.